

>>BILAG 2<<

Status og det videre arbejde med fokusområderne under Forebyggelsesplanen

"Patientrettet forebyggelse"

1) Tobak

Status på indsatsen: På mødet d. 22. juni 2022 i udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen besluttede udvalget, at regionens rygestopindsats skal videreføres og kickstartes på ny.

Dette med afsæt i en videnskabelig evaluering af indsatsen frem til 2021, udgivet af Det Sektorfri Forebyggelseslaboratorium i 2022, der viste, at det stadig kun er få patienter, som henvises. I gennemsnit henviste hvert hospital under tre patienter om ugen. I praksis var det meget skævt fordelt, idet få afdelinger og hospitaler stod for størstedelen af henvisningerne.

Af monitoreringsrapporten i Sundhedsplatformen, *Henvisning af patienter til kommunalt rygestopkursus*, udviklet i forbindelse med implementeringen af rygestopindsatsen, fremgår det endvidere, at hospitalerne i Region Hovedstaden sendte 1767 henvisninger til kommunale rygestoptilbud i 2022. Den regionale målsætning er, at hospitalerne skal sende 2,27 per 1000 borgere til kommunale rygestoptilbud, svarende til 4101 borgere per år.

Kommunerne er gode til at følge op på henvisningerne og få kontaktet borgerne. De nyeste data fra STOPbasen for 1. halvår 2022 viser bl.a., at 57,6 % af deltagerne i de kommunale rygestoptilbud gennemfører forløbet (målsætning i rygestopindsatsen; 66%) og at 43,3 % af de deltagere, der har gennemført forløbet, er røgfri seks måneder efter indsatsen (målsætning i rygestopindsatsen; 46 %).

Det er svært for hospitalerne at prioritere rygestopindsatsen på hospitalsafdelingerne. Der er mange andre indsatser der vægtes højere på nuværende tidspunkt.

Det videre arbejde med indsatsen; Som grundlag for implementering af udvalgets beslutning om at videreføre og kickstarte rygestopindsatsen på ny har Center for Sundhed (CSU) i foråret 2023 udarbejdet en erfaringsopsamling. BOH, AHH, BFH og RH har bidraget med deres erfaringer med indsatsen indtil nu samt deres bud på, hvordan vi fremadrettet får henvist flere patienter til rygestopkursus i kommunalt regi. I erfaringsopsamlingen beskrives de primære fokusområder der, ifølge hospitalerne, har størst indflydelse på rygestopindsatsens implementeringssucces, og som går på tværs af hospitalerne. Med afsæt i fokusområderne er der udarbejdet en række forslag til hospitalernes videre lokale arbejde med indsatsen samt en revideret implementeringsindsats med CSU-understøttede tiltag.

Administrationens videre arbejde med rygestopindsatsen afventer nærtstående drøftelser hospitalsdirektørkredsen.

2) Alkohol

Status på indsatsen: På mødet d. 22. juni 2022 blev udvalget orienteret om, at der under fokusområdet "Patientrettet forebyggelse" også er arbejdet med, om der, på samme måde som på rygeområdet, kan sikres tilbud om henvisning til alkoholafvænningsstilbud i kommunalt regi til alle patienter på regionens hospitaler med et uhensigtsmæssigt alkoholforbrug. De efterfølgende pilotafrøvnninger er blevet udført uden et robust evalueringsdesign, hvorfor afprøvnninger ikke bidrager med viden om effektiviteten af VBA-metoden, ligesom der ikke kan siges noget sikkert om, hvor mange patienter der modtager rådgivning

>>BILAG 2<<

Status og det videre arbejde med fokusområderne under Forebyggelsesplanen

og behandling i kommunalt regi, eller om patienterne opnår et nedsat alkoholforbrug som et resultat af indsatsen. Udførelsen og resultaterne af pilotafprøvningsne skal imidlertid ses i lyset af, at hospitalerne i selvsamme periode var mærkbart påvirket af covid-19 pandemien. Der er ikke kendskab til andre danske projekter, der har afsat de fornødne resurser, udarbejdet et robust evalueringsdesign eller har haft et seriøst fokus på at afprøve VBA-metoden på alkoholområdet.

Det videre arbejde med indsatsen: Med afsæt i de hidtidige pilotafprøvnings af VBA-metoden på alkoholområdet samt hospitalernes manglende prioritering af regionens rygestopindsats er det administrationens forslag, at der ikke på nuværende tidspunkt arbejdes videre med den patientrettede forebyggelse på alkoholområdet. Dog vil erfaringerne fra en succesfuld implementering af VBA-metoden i regionens rygestopindsats potentielt efterfølgende kunne anvendes på alkoholområdet.

I 2022 blev der udviklet en informationskampagne til infoskærmene på hospitalerne med oplysning om alkohols påvirkning af sygdomme, samt hvordan man kan få hjælp, hvis man har et uhensigtsmæssigt alkoholforbrug. Kampagnen blev udviklet i et samarbejde mellem administrationen og Alkohol og Samfund. Kampagnen blev vist på infoskærmene i venteområderne på alle hospitalerne i regionen i 2022 i forbindelse med den årlige alkoholkampagne uge 40. Kampagnen planlægges at blive gentaget årligt i uge 40-44, hvilket administrationen støtter op om.

"Unge og alkohol"

Status på indsatsen: I samarbejde med kommunerne, Kræftens Bekæmpelse og Alkohol og Samfund udviklede og implementerede Region Hovedstaden indsatsen *Sammen om festen – ikke om alkoholen* på otte ungdomsuddannelser i Region Hovedstaden i skoleåret 2022 til 2023. Indsatsen havde til formål at skabe en fest- og alkoholkultur på gymnasiale uddannelser i Region Hovedstaden, hvor sammenhold og fællesskab fylder mere end alkohol. Den samlede indsatspakke bestod af en række komponenter målrettet gymnasieledelsen, elever og forældre.

Administrationen gennemførte en kvalitativ erfaringsopsamling af indsatsen i foråret 2023. Erfaringsopsamlingen giver indblik i hvilke faktorer, der har betydning for unges alkoholkultur, og som er vigtige at inkludere i det fremadrettede arbejde med at reducere de unges alkoholforbrug. Erfaringsopsamlingen beskriver også ungdomsuddannelsernes oplevelser og erfaring med at deltage i indsatsen. Erfaringsopsamlingen fremgår af bilag 3.

Ifølge ungdomsuddannelserne har indsatsen gennem inspirerende workshops, rådgivning og sparring samt økonomiske midler til alkoholfrie sociale arrangementer bidraget til et fornyet fokus på de unges

alkoholkultur samt understøttet skolernes arbejde i at skabe en mere inkluderende kultur med fokus på fællesskabet frem for alkoholen.

Det videre arbejde med indsatsen: *Det videre arbejde:* Administrationen foreslår fremadrettet, at Region Hovedstaden indgår i et partnerskab og samarbejde med Kræftens Bekæmpelse om udbredelsen af indsatsen "Gymnasier Fuld af Liv". "Gymnasier Fuld af Liv" er en forskningsbaseret indsats med formålet at reducere alkoholforbruget blandt danske gymnasieelever og herigennem bidrage til en sundere alkoholkultur blandt unge i Danmark. Indsatsen består af forskellige komponenter målrettet gymnasieledelse, introguider, 1.g-elever, fest- og caféudvalg samt forældre. Der er meget stor lighed

>>BILAG 2<<

Status og det videre arbejde med fokusområderne under Forebyggelsesplanen

mellem indsatskomponenterne i regionens indsats "Sammen om festen – ikke om alkoholen" og indsatsen "Gymnasier Fuld af Liv". Tilsammen danner "Gymnasier Fuld af liv" og "Sammen om festen – ikke alkoholen" dermed et solidt vidensgrundlag at bygge videre på i arbejdet med unges alkoholkultur på gymnasiale uddannelser.

I partnerskabet vil Region Hovedstadens rolle særligt være at synliggøre og skabe kendskab til indsatsen på gymnasierne via regionens direkte adgang til ungdomsuddannelserne. Derudover vil regionen stå for at reklamere og synliggøre indsatsen via regionens øvrige formidlingsplatforme. Region Hovedstaden vil desuden arbejde med at inddrage kommunerne i udbredelsen af indsatsen. Partnerskabet skal sikre, at alle gymnasier i Region Hovedstaden kender "Gymnasier Fuld af liv", og at flere gymnasier i fremtiden aktivt arbejder for at skabe en sundere alkoholkultur blandt unge i Danmark. Et fremtidigt partnerskab og samarbejde med Kræftens Bekæmpelse forudsætter ikke, at der afsættes økonomiske midler fra regionens side. Administrationen vil imidlertid afsætte de nødvendige personaleressourcer til at indgå i et virksomt samarbejde.

Administrationen vil samtidig også afsøge andre virksomme partnerskaber og samarbejder med andre relevante danske organisationer med sigte at fremme en sund alkoholkultur blandt de unge på vores ungdomsuddannelser i regionen.

"Mental trivsel"

Udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen har haft en række drøftelser og eksterne oplæg om unge og mental trivsel. Det blev tydeligt, at der mangler viden om årsagerne til den stigende forekomst af mental mistrivsel samt til, at et stigende antal børn og unge henvises til børne-ungepsykiatrien. Derfor besluttede udvalget den 26. april 2023 at afsætte 2,3 mio. kr. fra midlerne til forebyggelsesplanen til en "Årsagsanalyse". Årsagsanalysen er en registerbaseret analyse, der skal udføres af forskere i børne-ungepsykiatrien over ca. 2 år. Formålet er at få mere viden om årsagerne til, at børn og unge henvises til børne-ungepsykiatrien, og herunder om der kan peges på mulige forebyggende indsatser. Projektet er igangsat, idet der blandt andet er ansat en statistiker, men der er ikke resultater at afrapportere endnu.

Desuden kan det nævnes, at der er flere tiltag omkring børn og unges mentale mistrivsel, som hører under social- og psykiatriudvalget, som udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen kan følge og/eller bidrage til, herunder udarbejdelse af den kommende regionale psykiatriplan samt opfølgning på kapacitetsanalysen "Fremtidssikring af børne- og ungdomspsykiatrien".